

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorska ulica št. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inserati: Šeststopna petiti-vrsta 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Volja za Ljubljano v upravnishvu: za celo leto 6 gl., za pol leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom volja mesečno 9 kr. več. Po pošti volja za celo leto 10 gl., za pol leta 5 gl., za četrt leta 2 gl. 50 kr. in za jeden mesec 86 kr.

Štev. 184.

V Ljubljani v petek, 14. avgusta 1885.

Tečaj II.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Pet let je minulo, odkar je nemška izhodno-afriška ekspedicija zapustila domačo luko in odjadrala proti črnemu svetu. Štirje odlični možje so ji bili voditelji; veliki upi in zlate nade spremljale so ladijo na poti v temne zemlje, a koliko so se spoznili, o tem je danes še jako težko izreči definitivno sodbo. Voditelji ekspedicije niso imeli sreče pri svojem pogumnem podjetji. Jeden izmed njih, pl. Schöler, moral je kmalu zapustiti pogubonosni kontinent, druga dva pa, doktorja Kaiser in Böhm, vlegla sta se v afriškem vročem pesku k večnemu počitku. Samo zadnji izmed štirih, Pavel Reichard, ostal je pri življenju in poskušal prodirati v srce neznane zemlje. Z nepopisnimi težavami potoval je proti izviru reke Konge in v znanstvenem oziru marsikaj zanimivega, novega našel. A cilja svojega tudi on ni dosegel. Ne daleč od zaželenih virov moral se je obrniti nazaj proti morskemu obalu in komaj je došel živ in zdrav do evropskih naselbin.

Ekspedicija Reichardova in drugov njegovih vzdržavala je Nemce v vednem zanimanju za afriškansko zemljo; bila je nekak uvod kolonijalne politike kancelarjeve. O pričetku in d sedanjih njenih uspehih poročali smo že bili svojim čitateljem.

Nemška vlada je dobila v last zelo razširjene pokrajine na obalah afriških in napravila več štacij, od katerih namerava prodirati dalje. Do sedaj ni dobila nikjer resnega upora. Domači vladarji in kraljički niso delali mogočni državi težav. Le tam na sredi izhodnega bregovja našel je kancelar nenadoma dokaj nasprotja. Sultan zanzibarski je sovražnik nemški kolonijalni politiki, ker baje sega v njegovo ozemlje. On se je vstavil

tujim kolonistom, in vse kaže na to, da se Sejid Bargaš ne bode udal z lepa, temveč le sili in energičnemu postopanju od strani kolonistov.

Da jim te energije ne manjka, o tem se je svet uže zdavnej prepričal. Nemčija pripravila je takoj brodovje, ki je imelo namen, podati se pred glavno mesto neprijaznega Bargaša in tam orientalskemu mogotcu pokazati, kaka velesila da je nemška država. Kakor nam poročajo najnovejši brzjav, je te dni dospelo nemško brodovje po dolgi poti pred Zanzibar in vrglo tam sidra v morje. Sedaj se ima pričeti akcija zoper sultana. Berolinski listi poročajo podrobno o tem postopanju in razlagajo, kako sovražen je bil Sejid Bargaš vedno proti Nemcem. Pravijo, da je vbogal pri tem angleskega diplomata sir John Kirka, ki je na njegovem dvoru igral važno vlogo in pri vsaki priliki kazal svoje sovrašstvo do nemške kolonijalne politike. Stvar je tako daleč dozorela, da so sultanovi vojaki streljali na nemško znanstveno ekspedicijo, katera je hotela napraviti postajo v Lamu, da bi tam izvrševala znanstvena opazovanja. Vsled tega Nemčija ni mogla dalje gledati, kako se pri vsaki priliki spodboduje spoštovanje do nje in kako raste sovražni vpliv v obližji sultanovem. Uže poprej nameravana demonstracija z brodovjem se je torej zaukazala, in prihodnji dnevi nam uže morebiti povedo kaj o grmenji nemških topov na obalah zanzibarskih. Poveljnik brodovja ima nalog, Sejid Bargašu pokazati, da mu ne pristuje nikak vpliv na ozemlje, ki ga je pridobilo nemško izhodno-afriško društvo. Sultan se pač zanaša na angleško pomoč; a nikdo ne dvoji, da se mož bridko vara. Britanska vlada ne bode nikdar v takem zmislu posegla med Nemčijo in zanzibarskega vladarja, kakršnega si morebiti poslednji želi. Preveč je upal svojim prijate-

ljem; prej ali pozneje moral se bode udati in odnehati od sovražnega postopanja proti omenjenemu nemškemu kolonijalnemu društvu.

Sultanat zanzibarski pa ne daje svojemu vladarju dovolj moči, da bi mogel na svojo roko vstavljati se silnim nemškim kolosom, ki so se prikazali te dni na njegovih obalah. Zanzibar obstoji iz otoka jednacega imena in iz ozkega ozemlja na morskem bregu, ki se razteza od ravnika do rta Delgado, kjer se prične potugiške kolonije. Glavno mesto broji blizu 80000 prebivalcev, večji del Arabcev in Zamurcev, ki so pač dobri in prebrsani kupci, a baje slabi vojaki. Evropskih vojaških naprav ima dežela sploh malo in zato ni dvoma, da bode brodovje prav lahko doseglo svoj namen, ko se Sejid Bargaš prepriča, da so nasveti sir John Kirkovi bili brez realne zaslombe.

V Nemčiji sami izziva postopanje vlade deloma priznanje, deloma hudo nasprotstvo. Poslednje povdarja, da dragocena kolonijalna politika še leta in leta ne bode imela nikacega vspeha, ali morebiti še celo nikdar ne. Izbrani kraji so taki, da ni moč Evropejcu vstrajati tam — kar najjasnejše kaže usoda treh voditeljev izhodno-afriške ekspedicije. Žrtvovanje ogromnih denarnih svot in marsikacega življenja, a nikacih uspehov — s temi besedami označujejo najnovejšo kolonijalno politiko.

Mahdijevi ujetniki.

Iz Kahire poroča se v „Pol. Corr.“ Italijanski duhovnik in misijonar, pater Bononi, kateremu se je po hudem trpljenju v Mahdijevem ujetništvu posrečilo ubežati ter priti sim dne 23. julija, vzbujajo sploh zanimanje. Pojasnila, katera je dal raznim osebam o svojem ujetništvu in o onem družih

Listek.

Prokleta!

(Roman Spisal Emile Richebourg; po E. Vacanovi predelavi prosto poslovenil Janko Leban.)

(Dalje.)

Stopi v drugo sobo. Pod prve sobe bil je od pobojene ilovice, v drugi sobi pa je bil dilnat pod. Jean Renaud vzame iz omare dleto in kladio ter prične jedno izmed dilj privzdigovati. Kakor bi trenil, bil je s tem gotov. Potem izkoplje malo jamo v zemljo ter prime opeko zidne stene, ki se hitro uda iz svoje globine. Na to vzame okroglo škatljo iz škrinje in jo skrije v zidno praznoto, katero potem zadela s zemljo in malto. Naposled pritrje letev s žebli zopet na dilje. Kamen vrže k drugim v kot na vrtu, osnaži pod, ter tako izginili so sledovi njegovega dela. Zdaj je bil Jean Renaud gotov, da mu žena ne najde papirjev, in lahko je mirno šel spat. Oblečen se vrže na ležišče ter utrujenega kmalu objame globok, težak spanec.

Ko pride Geneviève dve uri kesneje domov, najde moža še zmirom spečega.

Deveta ura je bila prišla. Pustila ga je še, naj počiva. Stóprv malo pred deseto uro se sam vzbudi.

Geneviève je delala, blizu postelje sedeč.

„Nisi-li danes zjutraj prišel skozi Frémicourt?“ povpraša ga. — „Čemu to prašaš?“ — „Ker mi nisi povedal, da je danes po noči bilo učinjeno strašno zlodejstvo.“

Jean Renaud skoči s postelje.

„Nisi-li nič o tem slišal?“ nadaljuje njegova žena. „Se vé da“, odgovori osorno: „Jaz te pa nisem hotel strašiti!“ — „Pravijo, da je to celó mlad človek, ki so ga ubili na deželni cesti, blizu pristave seuillonske.“ — „Da, tako pravijo.“ — „To je strašna nesreča!“ — „Se vé da. Pa kaj li moreva pomagati? Izbij si torej vso stvar iz glave.“

To rekši, vzame svoj srp ter otide.

11.

Mirovni sodnik saint-irunski, naznanivši nemudoma o prigodku sodišču vesoulskemu, napoti

se proti Frémicourtu, kamor dospé proti osmi uri, dvajset minut za žandarji, kateri so se na njegov ukaz ponudili bili županu na razpolaganje. Župan jih se vé da ni mogel za družega rabiti, kakor za to, da so duri dotičnega prostora varovali radovednežev.

Mirovni sodnik ide v neko dvorano občinske hiše in misli pričeti predpreiskovanje, ne da bi pričakal, da pridejo uradniki iz Vesoula.

Zaslišal je po vrsti župana, poljskega čuvaja in dva, tri onih ljudij, ki so bili šli na kraj, kjer je bil umorjenec najden. Izjave le-teh je zapisoval. Tudi sam se je napotil na kraj, kjer se je stvar dogodila, spremili so ga tja le župan, poljski čuvaj in žandarski stražmešter. Tu najde, da so izjave bile natančne; a hotel je tudi sam iztakniti kako nadaljno oporišče.

Žrtva bila je zadeta v prsi. Pred prihodom sodnijskih oseb ni hotel mrtveca dati sleči; pa tudi tako je bilo lahko spoznati, da je bil zadet po svinčenici iz puške. Morilec je torej svojo žrtvo čakal na poti ter jej stopil naproti. Preostajalo je še izvedeti, da-li je popotnik prihajal iz Civryja,

misijonarjev, zopet v glavnih potezah potrjujejo že znana poročila. Nasproti vsem dvojbam zatrjuje pater Bononi, da so kristijanske ujetnike hoteli s silo primorati, da pristopijo k izlamu. Z misijonskimi sestrami se je grdo ravnalo, vlekli so je skoro nage v Rahat, tam so morale robovati ter mleti žito. Med drugim so načelnico jedenpot uboli v nos, jedna sestra ne more več rabiti roke. Druga sestra bila je delj časa v puščavi privezana na drevo. Pater Bononi ostal je navzlic vsem grožnjam nevstrašljiv, nastopal je sploh zelo odločno in si je vedel s tem, dasi izroččen samovolji Mahdistov, pridobiti nekako spoštovanje.

O svojem ujetništvu pri Mahdiju v Obeidu pripoveduje pater Bononi med drugim tako-le: Ko nismo hoteli na Mahdijevo prigovarjanje k mohamedanski veri pristopiti, izročil nas je nekemu možu iz Sirije, naj nas čuva ter poučuje v mohamedanski veri. Pri tem Sircu ostali smo dva meseca.

Godilo se je nam vedno slabše, bili smo umazani, lačni, nagi. Mahdi se ni več brigal za nas. Trije izmed nas so umrli v groznih bolečinah; dež je kapal na umirajoče. Skrivši sem jim podelil zadnje tolažbe svete vere. Naši sovražniki so se nadejali, da nas hudo ravnanje prisili, da se pomohamedanimo; ubili nas bi bili, da so nas zasacili pri kaki krščanski božji službi. Strašno trpljenje umirajočih mojih tovarišev me je napotilo, da sem sklenil iti k Mahdiju, naj se zgodi kar koli. Šel sem k njemu in zahteval, da pošteno spolni besedo, katero nam je dal, da smemo nemoteni iti v Egipt. Mahdi je odgovoril: „Jaz tvoje prošnje ne morem uslišati, Bog mi tega ne dopušča, ali vzemi teh deset Marije Terezije tolarjev in kupi si, kar potrebuješ. Tu imaš tudi obleko, da se oblečeš, tudi ti ni prepovedano, časi iti na trg, jaz sem ukazal, da te ne sme nobeden nadlegati; vender moraš vedno arabsko obleko nositi.“

Približal se je čas, ko se je morala posadka v Obeidu udati, ako ni hotela, da jo glad pomori. Trpela je strašno. Zadnji ostanki živeža so se plačevali silno drago, eno jajce je veljalo en tolar. Može so bili kakor duhovi, hodeči kostnjaki, le koža in kost. Če je kdo umrl, težko se je dobil, ki bi ga bil pokopal; živi ljudje so tako oslabei, da niso mogli groba skopati; tako so mrličji gnjili na solnci. Vsak dan je rodil nove strahove. Izkopavali so, od lakote prisiljeni, mrtve pse, osle in kamele ter jih jedli. Nadloga je dospela do vrhunca, ali hrabri stari Turek se ni hotel udati. Nazadnje vojaki niso mogli več orožja v rokah držati, kakor lačni volkovi so se plazili okolo in živeža iskali. V dan 18. januarja so uporniki skočili čez nasipe. Ko so derviši stopili v veliko dvorano vladnega poslopja, našli so Ahmed Said pašo, sedečega na lesenem stolu, z rokami čez prsi prekrižanimi.

ali je bil na potu proti temu kraju. V prvem slučaju se je morilec gotovo postavil pred krvno mlako, v drugem slučaju se je moral skriti nekje na strani proti Frémicourtu.

Gospodje so hodili po travnikih gor in dol ter preiskovali jako natančno. Trava je bila pokošena še le pred kakimi tremi dnevi, in tako ni bilo v nji vidnih kakovih (nožnih) sledi. Naenkrat stražmešter vikne. Pripogne se in vzdigne, prav v bližini krvne mlake, na strani frémicourtski, poluožgan košček papirja. Ni bilo dvojiti, da je bil ta papir zamašek puškin (pribitka). Stražmešter ga vesel poda mirovnemu sodniku, kateri papir brž spravi v svojo listnico.

„Gospod župan,“ dé mirovni sodnik, „kdo so ljudje, ki delajo tu dol na reki?“

„To so ljudje iz pristave seuillonske.“

„Tako? Idimo mimo njih, hočemo jih izpraševati.“

In četvorica mož krene proti reki k delavcem. Ti ponehajo delati ter zberejo se v čakajočo skupino; nji na čelu je stal Pierre Rouvenat. Mirovni sodnik ga je poznal že od prej ter tudi vedel, kako čislani mož je na pristavi.

Planili so nanj, da ga umoré, ali nekateri so zaklicali, naj ga pusté in pred Mahdija odvedo. „Umaknite se, vi psi, malovredni uporniki, ne dotaknite se me, jaz pojdem sam k Mohamedu Ahmetu!“ zakričal je paša. Boječe so se Arabci umaknili, prestrašili so se njegovega pogleda.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Iz Petrograda se poroča, da se bosta sestanka med avstrijskim in ruskim vladarjem v Kromerizu udeležila tudi oba poslanika, namreč knez Lobanov in grof Wolkenstein.

Z Dunaja se poroča v česke liste, da se bode v kratkem času imenovalo štirinajst novih članov v **gospodsko zbornico**. Med novoimenovanimi bodo baje zastopani pristaši vseh strank.

Petakarji v Česki dobili bodo tudi volilno pravico za deželni zbor. Kakor znano, dotični postavni načrt, kateri se je na predlog dr. Herbsta sklenil v českem deželnem zboru, ni dobil Najvišjega potrjenja, ker temu ne ugaja liberški občinski red, kjer je nastavljen višji cenzus. Zdaj se poroča iz Liberca, da je mestni odbornik Prode stavil predlog, naj se spremeni občinski red. Predlog se je jednoglasno izročil pravnemu odseku.

Iz Zagreba se poroča, da je predsednik hrvatskega sabora, Hrvat, povabil vodji obeh opozicijskih strank, Mazzuro in Starčevića, h konferenci, da se z njima posvetuje, kdaj naj bi se sklical sabor. Ob enem se poroča, da se sabor skliče v 30. dan septembra k rednemu zasedanju.

Tuje dežele.

Iz Berolina se poroča, da se bosta v teku tega poletja sešla tudi knez Bismarck in ruski minister Giers. Gotovih poročil o tem sestanku še ni. Najbrže bode Giers, vračajoč se iz Francovih kopeli, obiskal Bismarcka v Varzinu ali Friedrichsruhe.

Francoski uradni list objavlja zakon o splošnem državnem proračunu, po katerem znašajo izdatki za prihodnje leto 3015 474 036 frankov. Proračun izrednih izdatkov pa ima razen tega še 163 508 200 frankov. Proračun izrednih dohodkov znaša 3 016 087 060 frankov.

Angleški listi izražajo svojo nevoljo nad tem, da je Nemčija poslala svoje ladijevje pred Zanzibar. Tolažijo se sicer s tem, da zdaj v Angleški vlada kabinet, kateremu neče Bismarck napravljati zadreg, zatorej se tudi ni bati, da bi bili angleški interesi oškodovani. Sicer pa poročajo najnovejše vesti, da se je ta zadeva med sultanom v Zanzibaru in med Nemčijo uže poravnala.

Iz Skadra se poroča, da je zdaj vender upati, da se končno uravna **turško-črnogorska meja**. Turška komisija je zdaj v Skadru.

„Kako se kaj ima gosp. Mellier?“ povpraša sodnik. — „Prav dobro, gospod sodnik. Hvala.“ — „Sporočite mu moj pozdrav.“ — „Storim.“ — „Gotovo je uže izvedel o strašnem činu nocojšnje noči?“ — „Izvedeli smo to na vse zgodaj od dnarjev iz Frémicourta, in gospod Mellier je še, kakor mi vsi, ves iz sebe radi tega.“ — „To je umevno. Naša okolica po noči ni vajena takih vznemirjajočih rečij. Nič gotovega še ne vemo, ob kateri uri se je zlodejstvo to zgodilo; povejte mi, ljubi ljudje, ali niste nič po noči slišali?“

Hlapci drug drugzlega povprašajoč pogledajo.

„Ne, prav nič,“ odgovoré. Pierre Rouvenat dé: „Ob tem času hodimo zgodaj spat, gospod mirovni sodnik, da drugo jutro še pred solnčnim vzhodom odhajamo na delo. Ob deseti uri pri nas uže vse spi; in nepotrebno mi je pač vam praviti, kako ljudje spijo, ki junija meseca šestnajst ur v solnci delajo.“ — „Lehko si to mislim,“ dé mirovni sodnik z blagovoljnim nasmehom. — „In včeraj z večera, niste li tu videli nobenega sumljivega človeka?“

Mnogi glasi odgovorijo:

„Ne.“

„Človeka s puško?“ pristavi mirovni sodnik.

Dopisi.

Iz brdskega okraja, 12. avgusta. (Izv. dop.)

Uže je tukaj čas, ko se razlega cepcev glas od rane zore pozno v mrak po gričih in dolinah, in tu in tam za „veliko“ cesto se čuje drdranje mlatilnega stroja. Kjer se srečata dva gospodarja, kaj rada stopita v gostilno ter se pogovarjata o letini, in naši hribovci nosijo kar v tropah velikanske mehove v malin in se pomenkujejo o novini.

Zatorej menda ne bode neprimerno, če tu spregovorimo par besedi o letini v našem okraju.

Najslabše se je obnesla ozimna reč, ki je skoro popolnem pozebla in kdor jo ni spomladi še enkrat posejal, jo še za seme ne bo imel. Pšenica je sploh zelo polna in težka, le škoda, da nima nobene cene in marsikateri gospodar je sklenil, da bode odsle namesto pšenice samo oves sejal, ker ta je pri nas navadno lep in več vrže kakor pšenica. Tudi z ječmenom so v obče zadovoljni.

Kar se pa tiče pridelkov, ki so še na polji, kaže kuzuza prav lepo, sočivje in ajda pa je imela premalo moče, sicer pa se zna še popraviti. Sploh bi smeli dosedaj zadovoljni biti, ko bi le ne bilo našega največjega sovražnika: toče. Po nekaterih krajih je uže po dvakrat pobila in nedavno je za Savo po Dolskem in v Ribčah baje uničila vso ajdo in sočivje.

Kako koristno bi bilo, ko bi vsakdo svoje polje proti toči zavarovati moral in koliko kmetij bi manj zabredlo v dolgove, iz katerih se nikdar skopati ne morejo.

Volitve v državni zbor so sedaj pri kraju. Naši volilni možje so oddali svoje glasove priporočanemu kandidatu, in mislimo, da se jim sedaj ne bo moglo očitati, da so rušili disciplino.

Zanimiva bode nova volitev župana v veliki občini št. ožbalski, ker je dež. vlada prvo izvolitev ovrgla. Ker je velike važnosti za deželne in državne volitve, poročam Vam o svojem času o njej.

Razne vesti.

(Visoki gosti v budimpeštanski razstavi.) Iz Budimpešte se poroča: Knez bolgarski obiskal bode tu mimo potojoč našo razstavo. Kralj Milan in kraljica Natalija prideta dné 6. septembra ogledat si razstavo. V prihodnjih dneh pride *incognito* bavarski kralj Ljudovik na razstavo.

(Odpuščanje v smrti.) V Hajdu-Nanásu se je te dni izvršil grozen umor. Pastir Gabrijel Bata hotel je vzeti svojo lepo 17letno ženko na svoj dom, a ta ni hotela z njim, ker ni mogla zapustiti svoje matere; zaradi tega prišel je pastir v toliko jezo, da je zagrabil za nož ter ga porinil svoji soprogi v srce. V tem trenutku stopila je sosedka v sobo in videvša, kaj se je zgodilo, vprašala je pastirja, kaj za božjo voljo je vender storil. „Nič mi ni žalega storil, jaz le umiram!“ ječala je nesrečna mlada žena ter izdihnila.

Majajo z glavami.

Zdajci reče neka žena:

„Jaz, jaz sem videla Jeana Renauda iz Civrja; imel je seboj svojo puško.“

Rouvenat se zgane.

Pa sodnik z ramami tako namigne, da ga to zopet umiri.

„Jaz sem tudi videl Jeana Renauda“, mēni eden hlapec pristave, „in gotov sem, da ni imel svoje puške.“

Drugi dostavi: „Saj sem bil s tabo, Jean Renaud je govoril z nama, ni imel svojega orožja pri sebi.“

„Jaz sem si pa svoje stvari gotova!“ zatrjuje žena. „In v dokaz bodi to, da mi je Jean Renaud sam pravil, da je ves božji dan iskal velike volkinje v gozdu seureskem.“

„Kaj-li je na tem“, dé mirovni sodnik. „V tej resni zadevi nam ni mari volčjega ubijalca. Teda niste nič slišali, nič videli, ne veste-li prav nič?“

„Nič, gospod mirovni sodnik.“

„Z Bogom tedaj, dobri ljudje.“

In mirovni sodnik se s svojimi spremljevalci vrne proti Frémicourtu, idoč vzdolž sableuseskemu bregu.

(Dalje prihodnjič.)

dušo; v njenih očeh pa je še v slednjih trenutkih odsevala ljubezen in odpuščanje soprogu. Bato so zaprli.

— (Dijamantna poroka.) V Sheepshedu, v vasi v Leicestershire, praznovala sta pred kratkim dva zakonska dijamantno poroko. Poročila sta se v letu 1815, živela sta torej vkup v zakonu 70 let.

Domače stvari.

— (Povodom Najvišjega rojstvenega dneva Nj. Veličanstva cesarja) svirala bode dne 17. t. m. zvečer počenši ob 8. uri vojaška godba po mestu ter pred stanovanjem nj. ekselence fml. barona Reinländerja in pred škofovo palačo. Dne 18. t. m. ob 5. uri 30 minut svirala bode vojaška godba po mestu budnico; z Grada pa se bode 24krat ustrelilo s topovi, istotako tudi pri božji službi in pri oficirskem slavnostnem obedu. — Ob 8. uri zjutraj bode slovesna vojaška maša na travniku poleg kolizejske vojašnice, katere se bodo udeležile vse čete. Ob deževnem vremenu bode maša v stolni cerkvi ob 10. uri dopoldne. — Dne 18. t. m. dopoldne ob 10. uri daroval bode v stolni cerkvi premil. knezoškof dr. Misija slovesno sv. mašo, katere se imajo udeležiti c. kr. oblastva, učiteljstvo, deželni odbor, trgovinska zbornica i. t. d.

— (Vega — Španjolec!) Od Vegovega rojstnega kraja se nam piše: Pred nekoliko dnevi objavila je dunajska „Presse“ v svojem listku odlomek životopisa slavnega našega rojaka barona Jurija Vege, katerega je bil spisal za šolsko poročilo brnske gimnazije prof. A. Vrečko. Tudi „Laib. Ztg.“ je posnela oni životopis, in za to naj mi bo dovoljeno tu nekoliko popravljati, kar se je očitno grešilo ob imenovanem slavnem možu. Prof. Vrečko namreč trdi po Hirtenfeldu, da je ded Vegov bil pravi Španjec ter da je bil prišel kot vojak za časa španske nasledstvene vojske v Ljubljano, kjer je ostal in se pozneje vdomačil: od torej to „špansko“ ime. — Tu naj mi bo torej dovoljeno omeniti, da je ime Vega prave slovenske korenine, in ko bi tudi to ne bilo, nikakor ni misliti, da bi bil oni pravljiski Španjolec zašel v samotne moravške hribe, kjer se je porodil leta 1754. slavni učenjak — nego soditi moramo vendar, da je on z vsemi mogocimi potomci ostal v Ljubljani, kjer je bil baje „hausmeister“ ka-li, kakor trdi prof. Vrečko. Vega pisal se je početkom „Vecha“, in tako ime stoji tudi v krstnih bukvah moravske župnije, katere pričajo, da se je rodil 24. marcija 1754 „Georgius Vecha“ v Zagorici pri Sv. Križi. Tudi v zapisniku ljubljanske gimnazije so ga tako pisali in spremenil je baje svoje ime v Vega še le pri vojaci. „Veha“ pa pomeni to, kar nemški „Spund“, „Spundzapfen“, in se to ime kot priimek posebno v moravski fari pogosto nahaja, kakor tudi priimek „Vehovec“, in pri „Vehovčevih“ se še sedaj pravi rojstni hiši barona Jurija Vege. Sploh pa vsacega, kdor se hoče o slavnem možu več poučiti, opozarjam na lep spis prof. Hauptmana v „Spomeniku“ „Slov. Matic“, ki je gotovo najtemeljitejši, kar je bilo še do sedaj priobčenih. — Želeti bi bilo, da jednak popravek kedo tudi dunajskemu časopisu dopsilje, ker ni le v interesu stvari same, da svet resnico zve, ampak tudi v interesu slovenskega naroda, kateri sme po pravici ponosen biti na moža, katerega časti ves svet. Čudno je, da postanejo drugače tako temeljiti Nemci najedenkrat tako lahkoverni, ako se stvar tiče slovanskih zadev in da vsaki še tako preprosti bajki rajši verujejo, nego bi priznali, da se je kak veleum Slovanom rodil. Ako se ptuji učenjaki izogibljejo resnice, je pač naša dolžnost, da v tacih zadevah sami s ponosom stopimo pred svet ter mu pokazemo, kaj da je naše. Ako so drugi narodi ponosni na svoje moze, zakaj bi ne bili mi?

— (Vojaška godba) 17. pošpolka svirala bode jutri, dné 15. t. m., od 1/2 12. do 1/2 1 uro v „Zvezdi“.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi veliko besedo v soboto dné 15. avgusta t. l. v restavraciji ljubljanske Čitalnice. Pri tej vesolici sodeljuje iz posebne prijaznosti gospod Ivan Medén. Program: 1.) J. Jedlička: „Slavjanska slavnostna potnica“, svira vojaška godba. 2.) Meyerbeer: Overture k operi „Der Nordstern“, svira vojaška godba. 3.) Tovačovsky: „Straža na Višehrad“, zbor.

4.) Czibulka: Angela-valček iz operete „Pfingsten in Florenz“, svira vojaška godba. 5.) Stegnar: „Slavec in pevec“, zbor s tenor in bariton-samospevom. 6.) Verdi: II. konec iz opere „La Traviata“, svira vojaška godba. 7.) Nedved: „Popotnik“, zbor s tenor-solo, solo poje gosp. Ivan Medén. 8.) Vilhar: „Živjopolka“, svira vojaška godba. 9.) Gerbič: „Mila si mi“, četverspev. 10.) Pavlis: Zmes iz Smetanove opere „Hubička“, svira vojaška godba. 11.) Volarič: „Oj z Bogom, ti planinski svet“, zbor s tenor-solo, solo poje gosp. Ivan Medén. 12.) Kaulich: Kadrilja po motivih iz Suppejeve operete „Die Frau Meisterin“, svira vojaška godba. 13.) Dr. Gust. Ipavec: „Na ples“, zbor. 14.) Bellini: Introdukcija iz opere „Norma“, svira vojaška godba. 15.) Strauss: „V brzem koraku“, polka hitra, svira vojaška godba. Kegljanje za dobitke. Kegljanje se prične danes zvečer ob 6. uri in traja do nedelje 16. t. m. do 10. ure zvečer. Dobitki: 1.) dob. jeden napoleon, 2.) dob. 4 gold., 3.) dob. 3 gold., 4.) dob. za največ serij 2 gold., 5.) dob. 1 gold., 6.) šaljivi dobitki za največkrat 9 kegljev. Dobitki razdelé se ob 10. uri zvečer. Serija 3 lučaje 10 kr. Vstop za člane prost, za nečlane 30 kr. za osebo. Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Toča pobila.) Iz Mokronoga se nam piše z dné 11. avgusta: Pred tremi dnevi pobila je toča v vaseh Gorenje, Srednje in Spodnje Lakovnice, dalje v Pavli Vasi, v Tršini, na Krzinskem Vrh, v Zalogu in na Vinem Vrh. Škoda je velika; zelo trpela je ajda in sadje, posebno pa je obžalovati škoda po vinogradih. — Dalje poroča se nam iz Rake, da je isti dan toča napravila veliko škodo na polji in v vinogradih po vaseh Celine, Jelenk, Gradiše, Koritence, Podulce, Vrh, Senice in Cirje. — Ravno tisti dan uničila je toča veliki del pridelka vases Debenc, Bačje, Ostrožnik, Gorenja Vas, Ribjek, Sv. Križ, Pugled in Brezovica. Pred ta dan pa je toča razsajala po občini St. Jarnej in je veliko škode napravila vases Breska Vas, Gorenja Gomila, Čadeš in Draškovec.

— (Strelna udarila) je dné 8. t. m. v knez Auerspergovo pristavo pri Kočevji. Strelna ubila je jedno kravo ter užgala hlev. Pogorelo je gospodarsko poslopje, 500 centov sena in detelje ter več poljedelskega orodja. Vkupna škoda znaša 2100 gld. Pogorelo poslopje je zavarovano za 1400 gld.

— („Die Kärntner Slovenen.“) Ihre nationalen Verhältnisse und Bestrebungen. Tako se glasi naslov ravno kar v Celovci izišli, 44 strani obseajoči knjižici, katero je založil in izdal Filip Haderlap. Kdor je več nemščine ter se hoče natančneje poučiti o zdanjih razmerah in položaji Slovencev na Koroškem, priporočamo mu najtoplejše to lično in pregledno sestavljeno brošurico.

Častitim volilcem gorenjskih kmetskih občin!

Gospodom volilcem izrekam s tem za toliko častno zaupanje, ki so mi je skazali, da so me skoro soglasno izbrali za svojega državnega poslanca, mojo najlepšo zahvalo, s tem zagotovilom, da si bom vedno prizadeval njih koristi po vsej svoji moči zastopati.

Na Bledu, 12. avgusta 1885.

Ernest knez Windisch-Grätz.

Poslano

„Slov. Narodu“ v Ljubljani.

(Konec.)

Ko sem po tem zborovanji domu prišel, hotel sem vedeti, kaj g. Stanger z g. Margherijem ima in sklenil, g. Margherija skusiti, misleč zraven, da naj g. Margheri liberalne glasove zastopaj ne dobi. — Dal sem kmalo po zborovanji g. Stangerju to slednje vedeti in g. Stanger je bil kmalo pripravljen, se v Otočje peljati. Vsedla sva se kmalo na voz in se peljala v Otočje. Tam sva g. Margherija na mostu dobila. Gosp. Stanger je govoril ter g. Margheriju djal: Imeli smo liberalci sejo in pri tej je večina volilcev proti temu za vas glas glasovati sklenila, ako v nečem liberalni stranki v dobro delati hočete, ako jej program podpišete. Na to mi je dal g. Stanger program, katerega je on sestavil. Program je imel zadržaj, da g. Margheri proti zdajšnjemu stanju gimnazij na Kranjskem ne hodi v boj ter za to dela, da se ohrani status quo. Gosp. Margheri odgovoril je na to, da bo v klubu na to delal, v zbornici pa ne

glasoval v takih vprašanjih. — Zadovoljila sva se s tem in g. Margheri podpisal je program in ga meni izročil. — Na to smo si besedo dali, da nikomur o tem nič ne povemo. Na to me je g. Margheri vprašal, če bo moj tast, g. Mehora, zanj glasoval, na kar sem mu odgovoril, da tega ne vem. Potem smo šli v Št. Peter v gostilno g. Bojanca.

Tam sem vprašal g. Margherija, zakaj je liberalno stranko, pri kateri je že enkrat bil, zapustil. Odgovoril mi je, da iz rodbinskih ozir, in dostavil: Gospodje, saj me poznate dobro, ali zakaj ne bi od stranke mandata vzeli, če mi ga ponuja.

Razen krčmarja Bojanca ni bil noben drugi navzoč; da je bilo več prič, je laž. Domu vrnivši se, mi g. Stanger reče, naj g. Lehmanu povem, da je g. Margheri program podpisal. Tisti večer sem doma ostal. Tam sem našel pred svojo hišo več gospodov, katerim se je tudi g. dr. Poznik pridružil. Ti so me vprašali, kaj sva s g. Stangerjem imela v Otočju opraviti. Rekel sem na to, da pri volitvi nič več ne storim; ne bom proti Margheriju delal, pa tudi ne za g. Šukljeta.

Tega sem se tudi držal. Gosp. Lehmanu sem 5. jun. pred volitvijo povedal, da je g. Margheri program podpisal. On mi je na to odgovoril, da to že vé. Jeden ali dva dni po volitvi prišel je g. prof. Stanger k meni ter mi rekel, da mu naj po g. Margheriju podpisani program izročim, ker zdaj po padcu g. Margherija nima več pomena. Jaz sem mu ga dal in on ga je raztrgal. Oba sva potem koščke nesla na stranišče.

To je vse in resnično povedano iz te volitve, ki je vse socijalno življenje med Novomeščani razdrla, ker sta „Slov. Narod“ in „Slovenec“, največ pa prvi, to tako imeti hotela. Ni res, da sem proti g. dr. Wurzbachu in za Šukljeta delal. Res je, da sem rekel podagitorjem, naj na listih Wurzbacha pustijo in če bi kdo imel Margherija zapisanega in ne bi hotel Wurzbacha voliti, da Šukljeta zapišejo. Neresnično je, da sem g. Margheriju 10 glasov vzel, ali da se je pred ožjo volitvijo v liberalnem klubu sklenilo, da tisti, ki se disciplini ne podvrže, iz kluba izstopi. Izstopilo nas pa je res več tisti dan.

Ni res, da sem rekel v Št. Petru g. Margheriju: „Vse je dobro“ in na potu obljubil g. Stangerju, da bom k g. Lehmanu šel in ga pregovarjal.

Kaj si je g. Margheri mislil, zaradi česa sva z g. Stangerjem v Otočje prišla, ne vem, ali toliko vem, da nama je v vsej resnobi program podpisal. Potem naju je v Št. Peter v gostilno g. Bojanca spremljal.

Rojaci, zdaj sodite, ako sem z svojega liberalnega stališča prav ravnal in korektno postopal! Jaz vsaj nisem kriv, da je g. Margheri najinemu zahtevu udovolil. — Ako je bil drugi stranki zapisan in je z nami paktiral, se ne more ta čin g. Margherija meni v zlo šteti. — Jaz tudi ne bi kakovemu narodnjaku v zlo štel, ako bi s kakim liberalnim kandidatom tako ravnal. „Izdajstvo“, „perfidijsko“ in druge lepe olikane primke „Slov. Narodu“ s tem nazaj pošljem, morebiti to drugod boljše uporabi.

V Rudolfovem, dne 11. avgusta 1885.

A. Gustin.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Dunaj, 13. avgusta. Magistrat ukrenil je več naredb proti koleri. Sicer pa so tu zdravstvene razmere zelo ugodne.

Potsdam, 13. avgusta. Cesar došel je sim pri najboljšem zdravju; vsprejeli so ga princ Viljem, dedni nadvojvoda badenski in princ Ljudovik badenski.

Hamburg, 13. avgusta. Privatna poročila iz Zanzibarja pravijo, da se je razdor s sultanom poravnal. Priznal je nemško vrhovno oblast nad pridobljenim ozemljem ter obljubil, da pokliče svoje čete nazaj.

Marseille, 13. avgusta. Včeraj obolelo je za koleru 66 oseb, umrlo pa 17.

London, 13. avgusta. Jutri ob 2. uri popoldne se zaključí parlament.

London, 13. avgusta. Ruske vojne ladije so baje zasele otok Quelpart pri Koreji ter postavile utrdbe.

Telegrafično borzno poročilo

z dné 14. avgusta.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.80
„ „ „ srebro	83.40
Zlata renta	109.15
5% avstr. renta	99.70
Delnice narodne banke	876.—
Kreditne delnice	284.30
London 10 lir sterling	125.15
20 frankovec	9.91
Cekini c. kr.	5.92
100 drž. mark	61.35

Tuji.

Dne 12. avgusta.

Pri **Malič**: Bloch, trgovec, iz Mühlhausena. — Hanusch, trgovec, z Dunaja. — Pojatzi, trgovec, s hčerjo, in Grünhut, trgovec, iz Grada. —
Pri **Slonu**: Friedmann, trgovec, z Dunaja. — Ludwig, trgovec, iz Maribora. — Pojatzi, tovarnar, z rodbino, iz Lonsperga. — Gandolfo, knjigovodja, z Reke. — Thamyrina, trgovec, iz Banjaluke. — Schollmayer, gozd tajnik, iz Vlasina. —
Pri **Tučarji**: Thamm, soproga nadzornika sev. železnice, z Dunaja. — Vitez, pl. Radda s soprogo in Wotzasek, c. kr. poštni uradnik, s soprogo, iz Prage. — Prusac, šolski vodja, z rodbino, iz Varaždina. — Friedrich iz Celja. —
Pri **Južnem kolodvoru**: Schodl, c. kr. policijski svetnik, in Schulz z rodbino z Dunaja. — De Pita, c. kr. upravnik finančnega ravnanstva, iz Trsta. — Kušar iz Pulja. — Ambrožič, davkar, s soprogo, iz Bosne.

Umrli so:

Dne 13. avgusta. Marijana Šukovec, delavka, 30 l., Cerkveno ulice št. 11, tuberkuloza.

V civilni bolnici:

Dne 11. avgusta. Jakob Rožič, delavec, 35 l., tuberkuloza. — Janez Činkel, kočar, 42 l., tuberkuloza.

Srečke

z dne 12. avgusta.

Brno: 71 7 83 43 3.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
13. avg.	7. zjutraj	736.12	18.2	zpd. sl.	jasno	11.60
	2. pop.	734.85	27.0	szv. sl.		dež
	9. zvečer	735.05	20.8	bzv.	d. obl.	

Išče se

poštni ekspeditor ali ekspeditorica za horjulsko pošto. Kdor želi to službo prevzeti, oglasi naj se pri gosp. Matvežu Šušteršiču, podjetniku omenjene pošte v Horjulu, do dne 20. avgusta. Nastop službe s 1. septembrom t. l. (122) 2—1

Carsko, mareno in bock-pivo

iz pivovara bratov Kosler priporoča

v zabojih po 25 in 50 steklenic

A. Mayerjeva

trgovina piva v steklenicah

v Ljubljani. (118) 5

Podružnica c. kr. priv.

avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci na obrestovanje

v bankovcih
za 4 dni odpovedbe . . . 3 1/4 od sto
» 8 » . . . 3 1/2 » »
» 30 » . . . 3 3/4 » »

v Napoleondorih
30dnevna odpoved . . . 3 od sto
3mesečna » . . . 3 1/4 » »
6 » . . . 3 1/2 » »

Oddelek za giro

v bankovcih 2 1/2 proc. obresti za vsako vsoto,
v Napoleondorih brez obrestij.

Nakazila

na Dunaj, v Prago, Budimpešto, Brno, Opavo, Levov, Reko, dalje v Zagreb, Arad, Gradee, Sibinj, Ino-most, Celovec, Ljubljano in Solnograd so brez stroškov.

Kupovanje in prodaja

deviz, vrednostnih papirjev in inkaso-kuponov po 1/8 proc. provizije.

Posojila

na poroštevna pooblastila (warrants), pogoji po dogovoru;
proti dovoljenemu kreditu v Londonu ali Parizu 1/2 proc. provizije za 3 mesece;
na vrednostne papirje (efekte) 6 proc. obrestj na leto do svote 1000 gld.,
za večje svote vsled specialnega dogovora. (69) 36—17

V Trstu dne 1. oktobra 1883.

Odgovorni urednik J. Naglič.

V našem založništvu je izišel na svetlo

drugi pomnoženi natis:

Poezije S. Gregorčičeve.

Elegantno vezane in z zlatim obrezkom stanejo

2 gld., nevez. 1 gld. 20 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

Kisla voda, kopelišče Radvanj

s svojo jako obilo „natro-lithion-kislino“. Garodovi poskusi so dokazali, da je ogljeno-kisla „Lithion“ pri protinskih bolečinah najboljše in najgotovše zdravilo. 52—19 (81)

Vsed obilega ogljenokislika, natrona in lithiona je radvanjska kislina voda kot specifikum pri: protinu, kamni v žolci, mehurji in ledvicah, zlati žili, bramborici, brahori, zlatenici, želodečnih boleznih in pri kataru v obče. Kopelji, stanovanja in restavracija po cen.

Radvanjska kislina voda je najboljša namizna voda. Popis in tarifi zastoj in franko via Spieglfeld.

Zaloga zemljevidov

c. kr. generalnega štaba.

Mera 1:75000.

Listi so po 50 kr., zloženi za žep, pri-
lepljeni na platno po 80 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg-ova
knjigarna v Ljubljani.

Zobe in zobovje

Umetne

vdevlje po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter izvršuje plombovanja in zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, 1. nadstropje.

Fran Jožefov grenki vrelec

odlikovan s tremi zlatimi in jedno svetinjo za zasluge

od davna iskušena, izborna grenka voda. Zaloga povsodi. Vodstvo je v Budimpešti.

MARIA-ZELLER
"TROPFEN"
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

Schuhmarkt.

Lekarna Trnkóczy

zraven rotovža v Ljubljani

priporoča in vsak dan s pošto razpošilja na deželo:

Marijaceljske kapljice za želodec,

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: **mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vrani, na jetrih in zoper zlato žilo.** — 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld. **Svarilo!** Opozarjamo, da se tiste **istinite Marijaceljske kapljice** dobivajo samo v lekarni **Trnkóczy-ja** zraven rotovža v Ljubljani. Razpošilja se le jeden tucat. (114) 3

Cvet zoper trganje

je odlično najboljšo zdravilo zoper **protin** ter **revmatizem**, **trganje po udih**, **bolečine v križu** ter **živcih**, **oteklino**, **otrpnele ude** in **kite** itd., malo časa, če se rabi, pa mine po polnem trganju, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „**cvetu zoper trganje po dr. Mallo**“ s zraven stoječim znamenjem; 1 steklenica 50 kr.

Planinski zeliščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratoból, prsne in plučne bolečine. 1 steklenica 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Kri čistilne kroglice

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanju človeškega telesa, glavobólu, otrpnelih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gld. 5 kr. Razpošilja se najmanj jeden zavoj.

V
Kleinmayr-jevi in Bambergovi knjigarni
se dobivajo:

Josipa Jurčiča Zbrani spisi.

I. zvezek: **Deseti brat**. Cena 1 gld.
II. zvezek: **Pripovedni spisi**: Jarij Kozjak, Spomini na deda, Jesenska noč mej slovenskimi polharji, Spomini starega Slovenca. — Cena 70 kr.
III. zvezek: **Pripovedni spisi**: Domen, Jurij Kobila, Dva prijatelja, Vrban Smukova ženitev, Golida, Kozlovska sodba. — Cena 70 kr.
IV. zvezek: **Pripovedni spisi**: Tihotapec, Grad Rojinje, Klosterski žolnir, Dva brata. — Cena 70 kr.

Jurčičevi zbrani spisi se dobivajo tudi v lične platnice vezani, vsak zvezek po 50 kr. več.

Kdor se želi po pošti naročiti, naj blagovoljno po nakaznici za poštino pri vsakem zvezku 10 kr. priloži. (11) 31

Zavratnikov

vsake fasone, barve in kakovosti; kakor znano, je

največja zaloga
in najceneje nakupovanje

pri (59) 14

J. C. Hamann-u

Mestni trg.

V Ameriko

pride najceneje, kdor se obrne na

Anolda Reifa, Dunaj, I., Pestalozzigasse 1,
najstarejša tvrdka te vrste.

Natančneje izpovedbe in prospekti
zastoj. (22) 50—24

Tiskata in zalagata Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.